

Nr 42.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1950/51.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 (bilaga 21) har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 4 januari 1950, föreslagit riksdagen godkänna ett statsrådsprotokollet bilagt förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1950/51.

Bland allmänna fastighetsfondens *utgifter* märkas främst reparations- och underhållskostnader m. m. för de å fonden redovisade byggnaderna. Dessa kostnader upptagas i statförslaget för nästa budgetår till 10 398 000 kronor, vilket innebär en ökning i förhållande till innevarande budgetår med 657 000 kronor. De största ökningarna avse beskickningsfastigheternas och byggnadsstyrelsens delfonder med 165 000 respektive 371 000 kronor.

För avskrivning av de å statens allmänna fastighetsfond bokförda tillgångarna tillämpas vissa allmänna, av riksdagen godkända grunder, vilka i huvudsak innebära, att avskrivningen å fondens byggnadsvärden avpassas så, att avskrivningstiden skall utgöra 60 år i normalfall men 40 år för byggnader, beträffande vilka ett extraordinärt avskrivningsbehov anses föreligga (fängelser, sjukhus, forskningsinstitutioner och skolor). Grundavskrivning skall ske i det förra fallet med 25 procent, i det senare med 50 procent; avskrivningen skall i båda fallen fullföljas genom en årlig avsättning till värdeminskningsskonto, beräknad till 1,25 procent. För sistnämnda ändamål räknas nu med ett avsättningsbehov av 5 121 000 kronor.

På utgiftssidan upptagas slutligen hyres- och arrendeutgifter m. m. med 5 671 000 kronor eller 725 000 kronor mer än innevarande budgetår.

Fastighetsfondens *inkomster* utgöras väsentligen av en beräknad ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler, vilken ersättning tillföres fonden från vissa under driftbudgetens olika huvudtitlar uppförda anslag, benämnda ersättning till statens allmänna fastighetsfond. De särskilda anslagsbelopp, som med tillämpning av gällande beräkningsgrunder erfordras för budgetåret 1950/51, uppgå till sammanlagt 31 402 000 kronor.

Posten hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden beräknas för nästa budgetår till 3 069 000 kronor samt posten diverse inkomster till 663 000 kronor.

Statförslaget slutar på ett belopp av 35 134 000 kronor, vilket innebär en ökning av omslutningssumman med 1 651 000 kronor, framför allt betingad

av ovannämnda höjning av posten reparations- och underhållskostnader m. m. Det *överskott*, som kan tillföras riksstatens driftbudget, uppgår till 13 944 000 kronor.

Utskottet. I Kungl. Maj:ts förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för nästa budgetår har på utgiftssidan under slottsbyggnadernas delfond bl. a. upptagits ett belopp av 250 000 kronor till reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m. Härav avse 30 000 kronor underhåll av Bogesunds slott och 50 000 kronor täckande av ett från domänverkets fond förskotterat belopp för tidigare utförda arbeten å samma slott.

Enligt vad utskottet under hand erfarit, har en inom byggnadsstyrelsen verkställd utredning givit vid handen, att Bogesunds slott näppeligen kan utnyttjas för något praktiskt ändamål. Såvitt utskottet — som avlagt besök vid Bogesund — kan bedöma, måste denna uppfattning anses vara väl grundad. Genom sitt besök har emellertid utskottet även kunnat konstatera, att ifrågavarande slottsbyggnad alltjämt befinner sig i ett mycket bristfälligt skick. Därest slottet för framtiden skall kunna bevaras såsom kulturminnesmärke, varom Kungl. Maj:t efter hemställan från riksantikvarieämbetet fattat beslut, torde därför vara ofrånkomligt, att ytterligare medel ställas till byggnadsstyrelsens förfogande för erforderliga istandsättningsarbeten. Med hänsyn härtill har utskottet icke velat motsätta sig Kungl. Maj:ts ovan berörda förslag, även om inom utskottet tveksamhet gjort sig gällande rörande lämpligheten av de finansiella förpliktelser statsverket därigenom påtager sig. Utskottet förutsätter också, att all nödig sparsamhet iakttages vid dispositionen av ifrågavarande medel. Särskilt angeläget finner utskottet det vara, att de redan påbörjade arbetena icke givas sådan omfattning och karaktär, att därav föranledes ytterligare medelsbehov utöver vad som må erfordras för att säkerställa slottet mot fortsatt förstörelse. I anslutning härtill torde jämväl böra framhållas, att en viss oklarhet synes råda beträffande frågan om storleken av de framtida årliga underhållskostnaderna. Utskottet anser det därför önskvärt, att ett klarläggande härutinnan sker, så att de ekonomiska konsekvenserna av nu ifrågasatta åtgärder kunna överblickas.

Av den av departementschefen i förevarande ärende lämnade redogörelsen framgår vidare, att drätselnämnden vid Lunds universitet föreslagit, att det bidrag från universitetets egendomsförvaltning som nu inlevereras till fastighetsfonden skall fonderas för inlösen av å universitetets arrendegårdar befintliga åbyggnader. Departementschefen har icke kunnat biträda detta förslag utan anser, att ifrågavarande post med oförändrat belopp alltjämt bör upptagas på inkomstsidan av staten för Lunds universitets delfond. Mot denna departementschefens uppfattning har utskottet intet att erinra. Då emellertid på grund av nu gällande arrendelagstiftning vissa tidigare icke förutsedda finansiella krav inom en näraliggande framtid komma att stäl-

las på universitetet, förutsätter utskottet att det av drätselnämnden aktualiserade spörsmålet ägnas vederbörlig uppmärksamhet.

Vad departementschefen i övrigt anfört och förordat i nu berörda sammanhang har icke givit utskottet anledning till särskilt uttalande. Under åberopande av det anförda får utskottet sålunda hemställa,

att riksdagen må godkänna bilagda förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1950/51 (*bilaga*).

Stockholm den 7 mars 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 40.

Reservation

av herrar *Mannerskantz, Lundqvist, Skoglund* i *Doverstorp, Rubbestad, Birke* och *Nihlfors*, vilka ansett, att utskottet icke bort tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag, i vad avser medel till underhållskostnader för *Bogesunds slott*, och att därför

dels till första stycket av utskottets yttrande på s. 12 bort fogas en mening av följande lydelse:

»Av statsverkspropositionen framgår vidare, att ifrågavarande slottsbyggnad enligt Kungl. Maj:ts den 22 april 1949 fattade beslut skall förvaltas av byggnadsstyrelsen såsom byggnadsminnesmärke.»

dels andra stycket av utskottets yttrande på s. 12 bort hava följande lydelse:

»Utskottet, som avlagt besök vid *Bogesunds slott* och därvid kunnat konstatera att detsamma befinner sig i ett mycket bristfälligt skick, har icke blivit övertygat om att byggnaden besitter sådant kulturhistoriskt värde, att statsverket bör påtaga sig de finansiella förpliktelser som Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär. De löpande underhållskostnaderna ha sålunda beräknats till ett årligt belopp av 30 000 kronor, vartill kommer viss engångsersättning om 50 000 kronor. Beaktas bör därjämte, att slottsbyggnaden, såvitt utskottet kunnat bedöma, näppeligen kan utnyttjas för något praktiskt ändamål. Enligt vad utskottet under hand erfarit, har en inom byggnadsstyrelsen verkställd utredning lett till enahanda resultat. Det synes därför utskottet vara mest ändamålsenligt, att slottet återföres till domänfon-

den och att domänstyrelsen bemyndigas vidtaga de åtgärder med avseende å förvaltningen som må finnas lämpliga.

Av nu anförda skäl anser sig utskottet böra avstyrka, att å fastighetsfondens stat upptagas medel till underhållskostnader för Bogesunds slott. Därest riksdagen godkänner denna ståndpunkt, kan det för sjätte huvudtiteln beräknade ersättningsanslaget till slottsbyggnadernas delfond minskas med (50 000 + 30 000) 80 000 kronor. Det föreliggande statförslaget skulle därigenom komma att sluta på ett belopp av (35 134 000 — 80 000) 35 054 000 kronor.»

dels ock i det utskottets hemställda bilagda förslaget till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1950/51 bort göras följande ändringar, nämligen på *inkomstsidan* minskning av posten A. 1. till 411 000 kronor, slutsumman under A. till 31 322 000 kronor och inkomstsidans slutsumma till 35 054 000 kronor samt på *utgiftssidan* minskning av posten A. 1. c. till 170 000 kronor, slutsumman under 1. till 833 000 kronor, slutsumman under A. till 10 318 000 kronor och utgiftssidans slutsumma till 35 054 000 kronor.

Bilaga.

**Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond
för budgetåret 1950/51.**

		Kronor
Inkomster.		
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	491 000
2. Fångvårdsstyrelsens »	765 000
3. Beskickningsfastigheternas »	2 040 000
4. Byggnadsstyrelsens »	20 156 000
5. Generaltullstyrelsens »	146 000
6. Uppsala universitets »	1 127 000
7. Lunds universitets »	653 000
8. Lotsstyrelsens »	303 000
9. Medicinalstyrelsens »	4 574 000
10. Karolinska sjukhusets »	1 147 000
		31 402 000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	225 000
2. Fångvårdsstyrelsens »	200 000
3. Beskickningsfastigheternas »	109 000
4. Byggnadsstyrelsens »	1 250 000
5. Generaltullstyrelsens »	70 000
6. Uppsala universitets »	20 000
7. Lunds universitets »	22 000
8. Lotsstyrelsens »	63 000
9. Medicinalstyrelsens »	860 000
10. Karolinska sjukhusets »	250 000
		3 069 000
C. Diverse inkomster:		
1. Slottsbyggnadernas delfond:		
a. Djurgårdsförvaltningens överskottsmedel	150 000	
b. Bidrag från Haga och Ulriksdals slotts försäljningsmedels fonder 7 000	
c. Övriga diverse inkomster 41 000	198 000
2. Fångvårdsstyrelsens delfond	1 000
3. Beskickningsfastigheternas »	1 000
4. Byggnadsstyrelsens »	60 000
5. Generaltullstyrelsens »	1 000
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning 250 000	
b. Bidrag från Uppsala läns landsting 94 000	
c. Övriga diverse inkomster 1 000	345 000

		Kronor
7. Lunds universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning.....	50 800	
b. Övriga diverse inkomster	200	51 000
8. Lotsstyrelsens delfond		4 000
9. Medicinalstyrelsens »		1 000
10. Karolinska sjukhusets »		1 000
		663 000
	Summa	35 134 000
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Slottsbyggnadernas delfond:		
a. Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande byggnader.....	543 000	
b. Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drottningholm, Ulriksdal och Haga.....	80 000	
c. Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m.	250 000	
d. Vissa iståndsättningsarbeten.....	40 000	913 000
2. Fångvårdsstyrelsens delfond		458 000
3. Beskickningsfastigheternas delfond:		
a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	505 000	
b. Bränsle och lyse för kanslilokaler och tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i>	258 000	763 000
4. Byggnadsstyrelsens delfond		4 147 000
5. Generaltullstyrelsens »		60 000
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset	255 000	
b. Övriga fastigheter	484 000	739 000
7. Lunds universitets delfond		313 000
8. Lotsstyrelsens »		240 000
9. Medicinalstyrelsens »		2 345 000
10. Karolinska sjukhusets delfond:		
a. Karolinska sjukhuset.....	300 000	
b. Serafimerlasarettet	120 000	420 000
		10 398 000
B. Avsättning till värdeminskningsskonto:		
2. Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>		128 000
3. Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>		107 000
4. Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		2 226 000
5. Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		19 000

		Kronor
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset, <i>förslagsvis</i>	326 000	
b. Övriga fastigheter, <i>förslagsvis</i>	222 000	548 000
7. Lunds universitets delfond, <i>förslagsvis</i>		94 000
8. Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		39 000
9. Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>		1 402 000
10. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>		558 000
		5 121 000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
2. Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsvis</i>	40 000	
3. Beskickningsfastigheternas » , <i>förslagsvis</i>	895 000	
4. Byggnadsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	4 515 000	
5. Generaltullstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	48 000	
6. Uppsala universitets » , <i>förslagsvis</i>	20 000	
7. Lunds universitets » , <i>förslagsvis</i>	34 000	
8. Lotsstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	36 000	
9. Medicinalstyrelsens » , <i>förslagsvis</i>	8 000	
10. Karolinska sjukhusets » , <i>förslagsvis</i>	75 000	
		5 671 000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	340 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	385 000	
4. Byggnadsstyrelsens »	10 578 000	
5. Generaltullstyrelsens »	90 000	
6. Uppsala universitets »	185 000	
7. Lunds universitets »	285 000	
8. Lotsstyrelsens »	55 000	
9. Medicinalstyrelsens »	1 680 000	
10. Karolinska sjukhusets »	345 000	
		13 944 000
	Summa	35 134 000